

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **S. K. s.r.o.**, D., IČO : X., proti žalovanému **H. s.r.o.**, B., IČO : X., zastúpenému JUDr. D. R., advokátom v B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného **RNDr. J. T. – P. S.**, R., IČO : X., **o zrušenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 12 C 148/2007, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2008 sp. zn. 16 Co 198/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a** .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Zvolen uznesením zo 7. mája 2008 č.k. 12 C 148/2007-280 zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Zvolen č.k. 12 C 85/2007-51 zo dňa 3. júla 2007, vykonateľným 13. júla 2007, právoplatným 31. júla 2007 v časti, v ktorej uložil S. K., s.r.o., J., IČO: X. povinnosť zdržať sa práva nakladať, a to najmä odplatne alebo bezodplatne prevádzať, vkladať do majetku iných osôb, prenajímať alebo bezodplatne odovzdať do užívania iným osobám, zaťažovať záložným právom, vecným bremenom alebo iným právom v prospech iných osôb nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností Katastrálneho úradu v N., Správa katastra Z. na LV č. X., nachádzajúce sa v katastrálnom území Z., obec Z., okres Z., – pozemok parc. č. X. druh pozemku zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m², pozemok parc. č. X. druh pozemku zastavané plochy a nádvoría o výmere X. m², stavbu výrobnú halu súp. č. X. na parcele č. X.. Vo zvyšnej časti návrh na zrušenie predbežného opatrenia zamietol. Mal za to, že návrh na zrušenie predbežného opatrenia je v časti dôvodný, nakoľko hodnota nehnuteľnosti presahuje hodnotu žalovaným zabezpečenej

pohľadávky o viac ako 5 000 000,-- Sk. Vo zvyšku návrh na zrušenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 28. augusta 2008 sp. zn. 16 Co 198/2008 uznesenie okresného súdu v napadnutej časti, vo výroku, ktorým zrušil predbežné opatrenie nariadené Okresným súdom Zvolen zo dňa 3. júla 2007 č.k. 12 C 85/2007-51 potvrdil. Uviedol, že o zrušení predbežného opatrenia súd rozhoduje len na návrh, na ktorý je procesne legitimovaný navrhovateľ i odporca. Uznesenie o nariadení predbežného opatrenia je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, predbieha právoplatnosť a preto, ak vzniknú dôvody na zrušenie predbežného opatrenia, možno ho zrušiť bez ohľadu na to, či sa stalo alebo ešte nestalo právoplatným. Zákon neustanovuje v akom rozsahu možno predbežné opatrenie zrušiť. Odvolací súd neprihliadol k námietke žalovaného, ktorý vytýkal prvostupňovému súdu nesprávne právne posúdenie veci. Mal za to, že prvostupňový súd správne aplikoval príslušné ustanovenia O.s.p. K druhej námietke žalovaného, že prvostupňový súd nedostatočne zistil skutkový stav, odvolací súd uviedol, že pri rozhodovaní okresný súd vychádzal zo znaleckých posudkov Ing. R. D. č. X. zo dňa 19. apríla 2008 a znalca z odboru stavebníctvo, odhad hodnoty nehnuteľností Ing. L. F.. Z uvedených posudkov vyplynulo, že hodnota nehnuteľností zaistených predbežným opatrením predstavuje celkovú sumu 7 310 000,-- Sk. Poukázal na to, že súd v konaní o zrušenie predbežného opatrenia nevykonáva dôkazy, výsluchy účastníkov a svedkov, ktoré súvisia s meritom rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 9 Cb 76/2007 na Okresnom súde Zvolen. Na dôvody a dôkazy týkajúca sa konania vo veci samej prvostupňový súd správne neprihliadal. S týmto rozhodnutím sa preto odvolací súd stotožnil. K námietke žalovaného, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že mu súd nedoručil podania žalobcu zo dňa 7. apríla 2008 a 25. apríla 2008, odvolací súd uviedol, že žalovaný mal právo podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku kedykoľvek nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov (§ 44 ods. 1 O.s.p.).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho ako aj prvostupňového súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je dovolanie prípustné voči každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Mal za to, že súd prvého stupňa, i keď v konaní o vydanie predbežného opatrenia ako

i v konaní o zrušenie predbežného opatrenia súd nenariaduje pojednávanie na prejedanie veci, mu odňal možnosť konať, keď neuskutočnil informatívny výsluch a nezaslal mu, ani vedľajšiemu účastníkovi podania a ich prílohy, ktoré predložil v rámci konania žalobca, aby sa k nim mohol vyjadriť. Poukázal na to, že nahliadanie do spisu slúži predovšetkým na oboznamovanie sa so stavom konania, a bol toho názoru, že vzhľadom na vzdialenosť jeho sídla od sídla konajúceho súdu nemožno od neho ani od jeho právneho zástupcu spravodlivo žiadať, aby chodil sústavne nahliadať do spisu. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa názoru dovolateľa aj z dôvodu, že súd nevykonal dôkazy ním navrhované a ani sa s tým, prečo ich nevykonal, nevysporiadal. Považoval právny názor vo veci konajúcich súdov o znížení hodnoty zabezpečovanej pohľadávky za názor, ktorý je v rozpore s objektívnou realitou a nepochopením inštitútu postúpenia pohľadávky.

Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr to, či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu, preto pri posudzovaní jeho prípustnosti treba vychádzať z ustanovenia § 239 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu

na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, **predbežnom opatrení**, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, ktoré vykazuje znaky jedného z tých rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, kde dovolanie nie je prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., či len na skúmanie existencie vady dovolateľom priamo namietanej (§ 237 písm.f/ O.s.p.), ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej, alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. nie je založená už tvrdením dovolateľa o tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto zákonom ustanovení. Dovolanie je prípustné iba vtedy, ak je rozhodnutie odvolacieho súdu niektorou z väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. skutočne postihnuté.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm.f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie ich práv a oprávnených záujmov.

Dovolateľ namietal, že nedoručením písomných podaní žalobcu zo dňa 7. apríla 2008 a 25. apríla 2008 mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ dovolateľ namietol povinnosť súdu doručovať mu všetky písomnosti, ktoré sa týkali predmetného konania, dovolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 47 ods. 1 O.s.p. do vlastných rúk treba doručovať písomnosti, pri ktorých tak ustanovuje zákon a iné písomnosti, ak to nariadi súd.

Podľa zákona treba do vlastných rúk doručiť poučenie o možnosti žiadať o doručenie písomnosti na inej adrese (§ 49 ods. 5), návrh na začatie konania (§ 79 ods. 4, § 114 ods. 2), uznesenie o začatí konania bez návrhu (§ 81 ods. 3), zmenený návrh (§ 95 ods. 1), rozsudok (§ 158 ods. 2), platobný rozkaz (§ 173 ods. 1), európsky platobný rozkaz (§ 174a ods. 2), rozkaz na plnenie (§ 174b ods. 3), zmenkový (šekový) platobný rozkaz (§ 175 ods. 1), uznesenia v dedičskom konaní uvedené v § 175a ods. 3, poučenie o účinkoch odmietnutia dedičstva (§ 175i ods. 2), uznesenie v konaní o umorenie listín (§ 185j ods. 2), predvolanie, nariadenie výkonu rozhodnutia zrážkami zo mzdy povinnému a platiteľovi mzdy (§ 282 ods. 2), uznesenie týkajúce sa obsahu uvedeného v § 294 ods. 3, nariadenie výkonu rozhodnutia prikázaním pohľadávky z účtu v banke (§ 306), upovedomenie banke podľa § 307 ods. 1 a nariadenie výkonu rozhodnutia prikázaním iných peňažných pohľadávok dlžníkovi povinného (§ 313 ods. 2).

Nedoručenie písomnosti inej povahy druhému účastníkovi v konaní nespôsobujú vadu podľa § 237 písm.f/ O.s.p. Z obsahu spisu vyplýva, že podanie zo 7. apríla 2008 obsahovalo žiadosť o nariadenie pojednávania zo strany žalobcu, a podanie zo dňa 25. apríla 2008 obsahovalo len skutočnosti uvedené už v návrhu na zrušenie predbežného opatrenia, ktorý bol žalovanému riadne doručený a ku ktorému sa i písomne vyjadril.

Uvedenými námietkami žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom prvého stupňa sa zaoberal už odvolací súd, ktorý správne uviedol, že žalobca mal možnosť do spisu nahliadať a robiť si výpisky.

Dovolací súd nad rámec poukazuje na to, že základným znakom predbežného opatrenia (§ 74 a nasl. O.s.p.) je jeho dočasnosť a provizórnosť. Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov, ktorého funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Súd o návrhu na vydanie predbežného opatrenia rozhoduje aj bez výsluchu účastníkov, tým je daná možnosť súdu rozhodnúť o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia aj bez toho, že by sa účastníci k návrhu predbežného opatrenia priamo a ústne vyjadrili. Takýto postup v konaní umožňuje súdu i v konaní o zrušení predbežného opatrenia, vychádza z predpokladov, ktoré osvedčujú dôvodnosť takéhoto návrhu, bez toho, aby nariadil pojednávanie, alebo vypočul účastníkov.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že súdy sa nezaoberali ním predloženými dôkazmi, dovolací súd uvádza, že táto námietka žalovaného nie je dôvodná, pretože súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy, a to najmä nie v konaní o predbežnom opatrení. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníka konania. Ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, nezakladá to vadu konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom (R 125/1999, R 6/2000).

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Ustanovenie § 237 písm.f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

K námietke žalobcu, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), a dovolateľom vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť

napadnutého uznesenia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová